

בני אמונים

עלון לחזוק עגית אמן בקרב בני הנעורים

יוצא לאור על ידי ארגון בני אמונים תד 102 בני ברק

אדר א' תשע"ז

מדור הלכתי חדש!

י"ג עקרי אמונים

הקדמה

בעלונים הקודמים הבאנו את ארבע ההלכות הראשונות בסדרה זו, המתחילות באותיות א', ב', ג' וד': 'אדר' - אין להאריך או לקצר מדי באמן, וזמנה הרצוי פזמן אמירת 'א-ל מלך נאמן'; 'בטלה' - אין לענות אמן אחר ברכה לבטלה; 'גדועה' - יש להקפיד לענות את המלה 'אמן' בשלמותה בלי לחסר אות; 'דדר אגב' - יש לבגל בעגית אמן ולא לענותה כדרך אגב.

בעלון זה נמשיך בשתי הלכות נוספות, המתחילות באותיות ה' ו':

ה. הגיה

את האל"ף שבראש המלה 'אמן' יש לבטא היטב בקומץ גדול ולא להבליעה כפי שמקובל בשלשון העם, המבליעים בדבור מהיר את האל"ף שבראש המלה. אמן הנאמרת בהבלעת האל"ף שבראשה נקראת 'אמן חטופה'.

כמו כן יש להקפיד מאד שלא לשבש את הנקודה - כגון לענות 'אמן', 'אמן' וכיוצא בזה, כי משמעותן של כל הלשונות הללו אינה מבטאת אמונה, ולעתים יש בקב אף משמעות של כפירה רחוקה לילצן (יש"ע"י שם ח; משנה ברידה"ש שם כט; פד הקפוח" ערך אמונה).

ו. ואהבת'

מדיו: 'ואהבת' לרעה כמון' (נאמא יט יח) יש להקפיד לענות אמן אחר כל ברכה הנאמרת מפי איש על רעהו. לפיכך נהגו להקפיד לענות אמן אחר 'הרחמן' שבברכת המזון וכן אחר ברכת 'מי שברך' הנאמרת בשעת קריאת התורה בבית הכנסת, או אחר תפלה על החולה (ערוך השולחן רטו א).

שאלת חכם

היכן בברכות השחר מקימים אנו את דברי חז"ל (ברכות לג ב): "תיב אדם לברך על הרעה בשם שהוא מברך על הטובה?"

תשובות נתן לשלח לבני אמונים תד 102 בני ברק. בין השולחים ארלו פרסים יקרי ערך.

משיב כהלכה

תשובה לשאלת חכם מהעלון הקודם:

השאלה שנשאלה בגליון הקודם:

אלו מתוך ברכות השחר ראוי לברך במתינות יתרה?

תשובה: 'פזמן עגרים', 'מלביש ערומים' ו'זקוף כפופים'.

כך פסק המשנה ברורה (קכד כב): "בברכות שמתמנות קצרה רק בשתי תבות פ'פזמן עגרים' בברכת השחר, מהנכון לש"ץ להזהר אז שלא למרה כל כך לחתם תקף את הברכה, אלא לשהות מעט כדי שכל העונים ישמעו איזה ברכה מסים, וגם יהיו יכולים לענות האמן תקף. דאי לא הכי [שואם לא כן] לפעמים על ידי הקול של עגית 'ברוך וברוך שמו' הרבה מהעונים אינם יודעים איזה ברכה מסים, וגם עגיתם היא איננה תקף אחר שפלה הברכה וכל זה יש בו חשש של אמן יתומה".

בשער השחר

ילקי 'בני אמונים' היקרים!

"משנכנס אדר מרבין בשמחה", כך קבעו חז"ל (תענית כט א), ואם השנה זכינו לשני אדרים, הרי ששמחתנו כפולה ומכופלת.

יש דרכים רבות להרבות בשמחה, אולם אם רצוננו להרבות שמחה גם בעולמות העליונים - זאת נוכל לעשות באמצעות הקפדה על עגית אמן אחר ברכות השחר! מהיכן למדנו זאת? מדברי האחר הקדוש, כפי שהביאם בספר 'שומר אמונים' (פתחו שערים ב):

"מה טוב ומה נעים לאלו המברכים בכל יום הברכות בבית הכנסת ומקפידים שיענו על ברכותיהם אמן, ומרגילים את בני ביתם ואת כל השומעים שיענו אחריהם אמן. כפי שמבאר בזהר הקדוש (על דף כ) כמה שמחה וחדוה גורמים הם בכל העולמות על ידי ברכה ועגית אמן, שבזה נפתחים כל מעינות השפע כמעין מים חיים".

מבצע 'תורת הלוי' שכבר אלפי ילדים הצטרפו אליו, נועד במיוחד בשבילכם, ילדי ישראל החפצים להרבות שמחה בכל העולמות ולהתחזק במצוות עגית אמן החביבה כל כך לפני קודשא בריך הוא ופמלאי של מעלה. ואם עדיין לא הצטרפתם, זוהי הזדמנות בעבורכם להצטרף לרבות הילדים מרבי השמחה המתחזקים בעגית אמן אחר ברכות השחר.

בעלון זה, פקודמיו, תוכלו להנות ממגוון מדורים מרתקים, ספורים, הלכות וחדוה שנכתבו בשבילכם במיוחד, להשתתף בהגרלות על פרסים יקרי ערך, ובעקר - להוסיף חזק במצוות עגית אמן, שפכל שהיא קלה לישום, כך גדולה סגולתה וחביבותה.

אז קדימה, קראו, התחזקו והעקרו... הרבו בשמחה!

עלכם, מערכת 'בני אמונים'.

משנכנס אדר מרבין בשמחה!

בעת שיהודי עונה אמן כמה שמחה גורם הוא בכל העולמות (זהר ודף רפה ב).

ילדים יקרים!

בחדשים אלו שבהם מרבים אנו בשמחה, הבה נוסיף שמחה על שמחה בהקפדה על עגית אמן. בפרט אחר ברכות השחר כמנהג גדולי ישראל והצטרפו עוד היום למבצע 'תורת הלוי' וכן. תוכלו גם אתם להנות מהגרלת פרסים יקרתית הנערכת מדי חדש לאומרי ברכות השחר בהכרזתא.

התקשרו למוקד שמספרו 03-91-3-91-91 לשלוח מספר 1 ותוכלו לשמע את כללי המבצע ולהרשם בשתפים בהגרלה.

פרסי חדש אדר ב'

4 מסוקי שלט מרחיבים

4 סטים של פרשיות השבוע הוצאת ש"י

4 ש"ס וילנא 'מתמידים'

4 כרטיסי ספר בשו" 100

4 מצלמות דיגיטליות איכותיות

מְשִׁיכִים וְזוֹכִים

לפניכם ציורים

הורמזים לדברים שעליהם אנו מודים בברכות השחר (מ' הנותן לשכוי' עד' המעביר שנה'). כתבו מהו הרמז הטמון בכל ציור ושיכו לברכה המתאימה. בנוסף, ציבו את המקור לתשובתכם ושלחו אלינו, ל"בני אמונים" ת.ד. 102 בני ברק.

בהצלחה!

פתרון חידת שכר בלום:

לפי סדר התמונות - מלמעלה למטה:

1. כל הפארוך בצאמן מאריכו לו ימי ויגשגשו (פרכות זו א).
2. קטן מאימתי בא לעולם הבא? משעה שיענה אמן (סגורו קי ב).
3. העליונים והתחתונים תלויים בעצנת אמן (שלה מסכת תמיד אות פ).
4. אין גדול לפני הקדוש ברוך הוא יותר מאמן שישאל עונים (דברים רבה ז א).
5. בזכות ענות אמן נפרע הקדוש ברוך הוא מאויבי ישראל (אלהו רבא פריס י"א).
6. בזכות ענות אמן התפלה מתקבלת (והר נולד רחב ב).
7. גדול העונה אמן יותר מן המברך (נב ב).

להלן שמות הזוכים בהגרלה שהתקיימה

בין שולחי הפתרונות לשאלת חכם וחידת 'שכר בלום':

שולמי ויסגשגשו מאשדוד
מושי קרויזר מגני פרק
יעקב דהן מירושלים
יהודה אלדד מבית שמש
שרי וינמן מירושלים
חיה קפלון מירושלים

מחשבה פתוחה

אמן מצילה נפשות

הקדוב למחוז חפצם. שוטרים חמרי סר כפר עמדו שם פשהם חוסמים את הפניסה לצמת.

"מה קרה? התענון רחמים, והשוטר הסביר: "לפני כמה דקות התפרצה אל הצמת משאית עמוסת תפוזים, אנדה את הבגלים והתנגשה בעצמה בעמוד חשמל מרכזי. תא הנהג נחץ כליל. הנהג, כפי הנראה, נפצע אנושות, וכעת עמלים כחות ההצלה לחלצו מן התא המעוק... סים השוטר בקול נאה.

רחמים היה המום. הוא פנה אל הצדיק ובקש הסבר למאורע.

פתח הצדיק ואמר: "כשחלפה המשאית על פנינו, ראיתי את מלאך המות עומד וחרבו שלופה מעל המשאית. הבנתי כי מדת

הדין מתווכח על נהג המשאית והיא תובעת את נשמתו. רציתי להצילו, ולכן הוריתי לה לבקש ממנו תפוז אחד, כדי שאברך בכונה ברכת: 'בורא פרי העץ' והוא, הנהג, יענה 'אמן' בכונה. וכך, זכות ענות אמן תצמיד לו להנצל מהדין המתוח עליו משמים.

אך הנהג ההוא לא הסכים. הוא הפסיד את הזכות, וראה מה עלה בגולו... אמר הצדיק חרש.

פעת ראה רחמים הנהג בחוש והפנים את גדל מעלתה של ענות אמן וסגלתה העצומה להנצל מכל צרה וגזרה. הוא למד מהצדיק שיעור בהפרת ערך ענות אמן, שיעור שלא ישכח כל ימיו.

מ'משה עבד ה' עמ' 133

באזור לה אכאנו ראויים
להובא בשפנים בלבח
אבות צוית אמן, וולקיים פחא
הפזרים הקא ולינו אלובה

את נהגה לעצור בצד הדרך.

מתא הנהג יצא בפנים פעוסות איש צעיר, שזוף וחסון, ובינתים הורה הצדיק לנהג: "פנה נא לנהג המשאית ובקש ממנו כי יואיל להעניק לי תפוז אחד ממטענו". גם הפעם הפתיעה הוראתו של ה'בבא סאלי' את הנהג. הן ידע ידע היטב כי תאוות העולם הזה אינן תופסות מקום כלשהו בעולמו המסוגף והקדוש של הצדיק, אף הוא נחפז לקיים את דברי הצדיק ללא אמר ודברים.

יצא רחמים מן הרב, הניח ידו על כתפו של הנהג הנרגז ונסה להעביר לו את בקשתו של ה'בבא סאלי' באופן המתון ביותר: "ושב אתי כאן ברכב צדיק גדול... הוא מבקש... אם תוכל לתת לו תפוז אחד מהגבול המברך שעל משאיתך".

"מה?", הרעים הנהג בקולו, "שאני אהן לו תפוז? היה לא תהיה! לא רק שהפרעתם לי בדרך, וגזלתם את זמני, קצת עוד מעצים אתם לבקש תפוז? חצפה שכזאת!"

תוף כדי דבור הסב הנהג את פניו ופנה לשוב למשאיתו כשהוא טורק אתרי את הדלת בעצמה.

גם נהגו של הצדיק שב אל הרב עטוף בשתיקה. ה'בבא סאלי' הבין את שקרה, נאנח והפטיר: "חבל".

המכונת המשיכה לנסע לאטה ואלי המשאית האיצה את מהירותה ונעלמה בעקול הדרך הבא תוף שהיא מותירה אחריה שבל של אבק.

שעה קלה עברה בטרם הגיעה מכונתו של הצדיק אל הצמת

הרב התנווד על פבישי הדרום המשפשים.

הנף הצחית מלא את כל מרחבי הראות. פה ושם נראו גמלים נשואי חטוטר המהלכים בצד הדרך, ונגדים עפים השתרכו אחריהם, לשורם מדברית מאפקת משיחקת ברעלה שעל ראשם.

זו לא הפעם הראשונה שזוכה רחמים, הנהג המסור, להסיע את הצדיק רבי ישראל אבוחצירא הנודע בכינוי 'הבבא סאלי' מעירו נתיבות למקומות שונים ברחבי הארץ, בעקר כדי להשתטח בקברי הצדיקים ולערוך תקונים לנשמות נדחות.

במושב שליד הנהג ישב הצדיק כשמוח הקדוש שקוע בשרעפים. רחמים נהג בזהירות, נזהר לא להפר את השלוח הקדושה בדבור של חלין. והנה, צפירות עצות והבהובים נרגזים שבאו ממונה של משאית כבדה שנוצמדה לרכבם בעצבנות, גרמו לו לסטות מעט מנתיב הדרך ולאפשר לנהג קצר הרוח לעקוף את רכבם בקול שאון.

לקול טרטור המנוע ננער הצדיק משרעפיו והביט נכחו לעבר המשאית ששעטה לפניו, כשתא המטען שמאחוריה עמוס בארגזי תפוזים טריים שזה עתה נקטפו, וכעת עושים הם את דרכם לשוק הסטונאי, להנות בהם בני אדם...

"הגבר את המהירות ונעצור את המשאית שלפנינו!", הפתיע הצדיק את נהגו בהוראה תמוהה. רחמים לא חשב פעמים; הוא לחץ באחת על דושית הגז, הגביר מהירות ועד מהרה עקף את המשאית ואלץ

שמחת אִמְנִים

< חנוך מקטנות >

"ויהי אמן את הדסה היא אסתר בת דוד" (אסתר ב ז).

המלה 'אמן' נכתבה כאן בחסרון ו'. מכאן נובל ללמוד כי מרדכי הצדיק חנף את אסתר מינדותה לאמונה תמימה על ידי שלמדה לענות אמן.

ידו בפל סי תיד; נלקט מעם לועז אסתר ב ז

< בזכות אמן נגאל >

עוד דרשו על פסוק זה: "ויהי אמן את הדסה" - ראשי תבות: 'וכאשר יענו הקהל יחדו אמן אזי תגאל הדסה', 'הדסה' הוא כנוי לכנסת ישראל שממשלה להדס; מכאן רמז כי בזכות ענות אמן יזכו ישראל לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

'אורה ונאמה' עמ' 47 בשם ספר ימי הפזרים

< בקשת אסתר >

"ותאמר אסתר אם על המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי לו" (אסתר ה ז).

'נחל אשכול' (לחיד' א) אסתר ד ד

< שְׁעֵשֶׂה נסים לאבותינו, אמן >

בסדר האלף בית, האותיות שאחר א.מ.ג. הן ב.ג.ס. - לרמז שאחרי אמן נמשך הנס.

נר ישראל (למדי מוקד' ניין) פגנת חנכה

< אמן דבר ראשון >

אדר ראשי תבות: 'אמן דבר ראשון', וכן 'אמן' ראשי תבות [בהפוך]: 'נס מרדכי אסתר'. מכאן רמז לחזק נפלא הראוי במיוחד לחיד' אדר, שהדבר הראשון שנקפיד כל איש מיישראל בכל יום הוא ענות אמן בראוי אחר ברכות השחר, ועל ידי כך יזכה לנסים ברימי מרדכי ואסתר.

גם אני אודך פזרים, בהקדמה